Veiligheidsregio Haaglanden

N O T I T I E

Aan: Algemeen Bestuur VRH
Van: Directie
Steller: Ernie Gabel
Datum: 22 maart 2021
Betreft: Effect beëindiging levensloopregeling op FLO-overgangsrecht 2018 voor gemeenten

Afspraken met gemeenten
Brandweermedewerkers hadden tot 2006 recht op functioneel leeftijdsontslag (FLO). Vanwege diverse (fiscale) wetswijzigingen is dit per 1 januari 2006 afgeschaft. Voor medewerkers die onder de oude FLO-regeling vielen, is het 'FLO-overgangsrecht 2006' afgesproken. Bij de regionalisering van de brandweer is afgesproken dat de uitgaven voor FLO overgangsrecht worden afgerekend met de individuele gemeenten. Het betreft alle gemeenten met een beroepsbrandweerkorps en daarmee niet Midden-Delfland en Westland. Plaats van tewerkstelling van de medewerker vóór de regionalisering is daarbij bepalend.

De VRH draagt ieder jaar zorg voor een meerjarenraming zodat de individuele gemeente deze uitgaven kan begroten (bekostiging via een voorziening, een reserve of de exploitatie). De meeste gemeenten, behoudens Den Haag en Pijnacker-Nootdorp, bekostigen de FLO uit de exploitatie. Fluctuaties in de uitgaven leiden daarmee direct tot een financieel resultaat.

Wijzigingen (fiscale) regelgeving na 2006
Ingaande 2011 is sprake van een fiscale boete van 52% op vervroegd pensioen regelingen zoals het FLO overgangsrecht 2006. Daarnaast is de pensioenleeftijd in 2013 verhoogd. Tot slot wordt ook de levensloopregeling – die het mogelijk maakt drie jaar fiscaal vriendelijk eerder te stoppen met werken – ingaande 2022 beëindigd. Deze wijzigingen werken kostenverhogend en waren aanleiding om het FLO overgangsrecht 2006 te herzien.

Versneld sparen afspraken juni 2020
In 2017 zijn werkgevers en bonden een herziene regeling overeengekomen; het 'FLO overgangsrecht 75% netto garantie', ook wel genoemd het 'FLO overgangsrecht 2018'. Belangrijke essenties van de regeling is dat er in 2020 en 2021 versneld wordt gespaard (gebruik makend van de levensloopregeling) zodat zoveel mogelijk de fiscale boete van 52% wordt voorkomen. Daarnaast is sprake van een netto garantie voor de werknemer. De exacte uitwerking van het versneld sparen is juni 2020 tussen werkgevers en bonden overeengekomen (zie LOGA circulaire 25 juni 2020).

Financiële effecten afrekening 2020
De gemeenten ontvangen 2x per jaar een afrekening van de FLO uitgaven. Bij de afrekening over het 1e half jaar 2020 is aangegeven dat er nog geen duidelijkheid was over de uitgaven voor versneld sparen. De berekening van 'het versneld sparen' wordt uitgevoerd door het Expertisebureau FLO van het IFV. In december heeft de VRH de berekeningen per individuele medewerker van het Expertisebureau ontvangen. Deze worden vervolgens verwerkt in de 13e maand van het salarissysteem om daarna te verwerken in de afrekening met de individuele gemeenten. Eind januari 2021 zijn de afrekeningen 2020 beschikbaar.

De uitgaven blijken aanzienlijk hoger dan eerder geraamd. Het betreft enerzijds het naar voren halen van de uitgaven (versneld sparen), maar anderzijds ook hogere uitgaven vanwege de netto garantie (te bruteren tegen het bijzonder tarief loonbelasting).
De gemeenten betalen ieder jaar in totaal een voorschot (historisch bepaald) van € 4,6 mln zoals opgenomen in de begroting. In december 2019 is al een € 1,1 mln hogere raming gedeeld met de gemeenten van in totaal € 5,7 mln. Uiteindelijk blijken de uitgaven in totaal € 11,1 mln en daarmee nogmaals € 5,4 mln hoger. In de jaarrekening 2020 is dit bij brandweerzorg zichtbaar als extra kosten én als extra inkomsten € 6,5 mln (€ 1,1 mln + € 5,4 mln).

Doorkijk 2021 en volgende jaren

Expertisebureau FLO bij het IFV
De regeling blijkt dermate complex dat een 'goede' raming zeer lastig is te maken. Het landelijke expertisebureau FLO bij het IFV, de naam zegt het al, heeft daar de expertise voor. Op dit moment focust het bureau op ondersteuning van de werkgever bij de onderhandelingen en ondersteunen van de veiligheidsregio's op het vlak van (versneld) sparen. Het geven van adequate ramingen zou voor alle regio's (en achterliggende gemeenten) van meerwaarde zijn.

Ramingen 2021 en volgende jaren
De gemeenten hebben 5 februari 2020 een concept raming ontvangen. Vooral de post die het grote verschil veroorzaakte, versneld sparen, is gewijzigd. Voor 2021 geeft dit een betere indicatie. Er blijven echter nog vele onzekere variabelen.

In het controllersoverleg dd 19 maart 2021 (via teams) is uitgelegd dat de VRH op dit moment nog niet kan steunen op ramingen van het expertisebureau. Op dit moment onderzoekt de VRH de mogelijkheid om de (eigen) FLO raming meer dynamisch te maken. Wat is de impact van wijzigingen op de raming en hoe rekent dat door. De kwaliteit van de raming willen we interregionaal afstemmen. Doelstelling is sneller de financiële effecten in beeld te hebben zodat we gemeenten sneller kunnen informeren.
De controllers van de gemeenten is toegezegd voor 1 juni de nieuwe ramingen beschikbaar te stellen, zodat de gemeenten deze inzichten kunnen gebruiken voor de gemeentebegroting 2022 - 2025.

Iedere maand hebben we intern 'FLO' overleg om de ontwikkelingen te volgen.

1. Netto AOW compensatie; hierover is zeer recent een VNG circulaire verschenen (21/017). De compensatie is gewijzigd van een bruto – naar een netto compensatie. Omdat de AOW-compensatie vanaf 1 januari 2021 onder de tijdelijke vrijstelling van de eindheffing van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) valt, hoeft er vanaf 1 januari 2021 geen RVU-boete door de werkgever betaald te worden over de AOW-compensatie.
2. Compensatieregeling; hierover volgt nog een VNG circulaire. Betreft compensatie voor lagere toeslagen (zoals huurtoeslag etc.), vanwege een incidenteel hoger inkomen door het versneld sparen en uitbetaling van het levenslooptegoed). Dit betreft berekeningen afhankelijk van individuele situaties. Deze compensatie is gepland in 2022.
3. Levensloopregeling stopt 2 maanden eerder. Werkgevers en verzekeraars geven aan dat bij beëindiging per 31 december 2021 de uitvoeringsperiode te kort is. Dit betekent dat de uitbetalingen van de derde tranche levensloop naar verwachting in augustus 2021 zal plaatsvinden; in september 2021 zullen de versneld spaarbedragen uitbetaald gaan worden. Vanaf 1 juni 2021 zal de maandelijkse werkgeversbijdrage levensloop komen te vervallen. Per 1 januari 2022 zal dit laatste omgezet worden in een maandelijkse werkgeversbijdrage Netto FLO-spaartegoed. Een circulaire wordt binnenkort verwacht.
4. RVU boete over hogere grondslag. De belastingdienst heeft bij een veiligheidsregio geconstateerd dat de RVU boete door salarissystemen (ook door ADP) wordt berekend over een te lage grondslag. De RVU boete moet ook berekend worden over de sociale werkgeverslasten. Het gevolg is hogere kosten. Een indicatie is nu nog niet te geven.
5. De vrije keuze van de werknemer voor het tijdstip van vroegpensioen én voor het wel/niet volgen van het LOGA pad is bepalend voor het moment van de uitgaven.